

Gebed dat verhoord werd

Ik vroeg om kracht - en God gaf me moeilijkheden om me sterk te maken
Ik vroeg om wijsheid - en God gaf me problemen om te leren oplossen
Ik vroeg om voorspoed -en God gaf me verstand en spierkracht om mee te werken
Ik vroeg om moed - en God gaf me gevaren om te overwinnen
Ik vroeg om liefde - en God gaf me mensen om te helpen
Ik vroeg om gunsten - en God gaf me kansen
Ik ontving niets van wat ik vroeg
Ik ontving alles wat ik nodig had

Bron onbekend

Kerkendag 2005

Het thema van de vierde oecumenische kerkendag zal zijn: "Woord van bevrijding!".

De dag wordt gehouden op 23 april 2005 in de Zwolse IJsselhallen. Daarmee haakt organisator Raad van Kerken in op de nieuwe bijbelvertaling, die in oktober verschenen is. Voor dit multikerkelijke evenement gaat de raad een brede samenwerking aan met de vereniging van migrantenkerken Samen Kerk in Nederland (SKIN), het Nederlands Bijbelgenootschap en

de Evangelische Alliantie. De vorige kerkendag, zes jaar geleden in Kampen, trok 15.000 bezoekers.

Het is de bedoeling mensen uit alle kerken en christelijke bewegingen te inspireren en te laten zien waar de kerken voor staan en wat zij doen.

De Raad van Kerken is een gemeenschap van zestien kerken in Nederland, die de samenwerking tussen de kerken wil bevorderen. Op de agenda staan zowel theologische als maatschappelijke kwes-

ties. SKIN bestaat sinds 1992 en is een onafhankelijke vereniging van migrantenkerken en organisaties van migrantenchristenen. De Evangelische Alliantie is een platform van ruim honderd christelijke organisaties, en van gemeenten en kerken. Zij werken samen op het gebied van gebed, evangelisatie, gemeente opbouwen diaconaat.

Overgenomen uit:
Opinieblad Volzin

Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer

Adres

Carin te Hoonte (scriba)
Dulongstraat 33
1097 RV Amsterdam
692 53 46

E-mail

kerkenraaddebron@hetnet.nl

Internet

www.kerkdebron.org

Predikanten

Ds. C.H.W. van den Berg
Middenweg 197
692 80 89

Ds. B.A. Venemans
Hugo de Vrieslaan 4
665 68 31

Kerkelijk bureau

Gereformeerd
Guus Westra
Avogadrostraat 8 hs
692 29 15 westra230@zonnet.nl

Hervormd

Hugo de Vrieslaan 2
dinsdagen 09.00 - 12.00 uur
665 55 32 (kantooruren)
665 30 35 / 693 78 13
(spoedzaken)

Gironummers

Ger. Kerk Watergraafsmeer
511 10 71

Hervormde Gemeente
Amsterdam- Watergraafsmeer
461 209 (vrijwillige bijdragen)
31 628 (giften, etc)

Diakonie Ger. Kerk W'graafsmeer
393 56 23

Diakonie Hervormde Gemeente
Amsterdam-Watergraafsmeer
462 20 84 of 152 74 04

Meer-Zicht
477 34 00
Coll.van Kerkvoogden Herv.
Gemeente Watergraafsmeer

Meer-Zicht is het maandblad van de Protestantse Kerkgemeenschap Watergraafsmeer. Het is een platform voor berichten, meningen en achtergronden.

Meer-Zicht wordt verzonden aan gemeenteleden en verschijnt steeds op de eerste vrijdag van de maand.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen te wijzigen, in te korten of in het geheel niet te plaatsen.

Redactie en vormgeving

Dick Spijker
Laplacestraat 80-1
Ditty Peeters
Fraunhoferstraat 27
Henk de Waard
Mendelhof 13-2

E-mail:

dspijker@soz-pinkroccade-home.nl

MeerZicht verschijnt ook in braille-uitvoering en kan op verzoek in digitale vorm per e-mail worden toegezonden (pdf-formaat)

**Kopij nummer
15 november 2004**

Aboonementenadministratie
Zie: kerkelijk bureau

Contrasten

Gemeente van onze Heer Jezus Christus, zowel in het verhaal uit 2 Koningen als in de gelijkenis van Jezus wordt gewerkt met contrasten. In het eerste verhaal staat de koning machteloos tegenover het verzoek om hulp van de bevolking, terwijl vier melaatsen, verbannen uit de stad, de blijde boodschap brengen dat er voor de hongerende bevolking voedsel is in overvloed. En in die bekende gelijkenis beroemt een Farizeeër zich op zijn goede levenswandel, terwijl een corrupte tollenaar op afstand om genade smeekt. De rollen worden omgekeerd. Niet wie machtig zijn of vroom, maar wie uit de samenleving zijn uitgestoten door ziekte of zonde, mogen als eersten ervaren dat God een redder is in nood. Eerst het verhaal uit Koningen. Het is een gruwelijk verhaal, maar prachtig verteld. U moet het thuis maar eens helemaal lezen, want omwille van de tijd hebt u er nu maar een gedeelte van gehoord. Benhadad van Aram belegert Samaria, de hoofdstad van Israel, het 10-stammenrijk. Door de ligging van deze stad is het niet mogelijk haar in te nemen door een bestorming. Daarom kiest Benhadad voor een belegering. Alle toevoerwegen worden afgesneden, zodat er geen voedsel meer de stad in gebracht kan worden. Zo hoopt hij de bevolking door uithongering murw te maken, zodat zij de stad aan hem overgeven. En het lukt hem bijna. De hongersnood in de stad is nijpend. Schapen en runderen, het normale slachtvee, zijn al opgegeten, alleen ezels zijn er nog. Die zijn zo uitgeteerd, dat alleen aan de kop nog wat vlees zit, waarvoor je een fortuin moet neerleggen. De duiven zijn gevlogen met achterlating van hun mest, waarvoor ook flink betaald wordt, wellicht om het als zout te gebruiken. Het ergste waartoe de hongersnood mensen drijft, heb ik niet gelezen. Dat hoort u zo meteen.

De koning van Samaria is Joram, een zoon van Achab, maar zijn naam wordt niet genoemd. Kennelijk staat hij model voor alle koningen in Israel en daarmee voor alle politici, die met verve het spel van de internationale politiek spelen, maar zich geen raad weten als dat spel onvoorziene gevolgen heeft. Dat blijkt als hij op de muur de situatie in de stad en daarbuiten inspecteert. Een vrouw spreekt hem aan. Help toch, mijn heer de koning! Maar hij geeft niet thuis. Als de Heer je niet helpt, waar moet ik dan hulp voor je halen, soms van de dorsvloer of van de perskuip? Ja, inderdaad, hij is verantwoordelijk voor de economie, in dit geval voor het functioneren van dorsvloer en perskuip, zodat er brood van leven en wijn van vreugde is in overvloed. Maar ja, dat geldt voor de vreedstijd. Nu is het oorlog en dus kan hij niets doen. Maar de oorlog is geen noodlot dat hem en de stad plotseling overkomt. De belegering is een gevolg van zijn politiek. De koning ontrekt zich aan zijn verantwoordelijkheid. Ja, eigenlijk maakt hij God verantwoordelijk. Als de Heer u niet helpt, hoe kan ik dat dan doen? Ach, het is altijd dezelfde. Nog steeds hoor je de bittere klacht: waarom grijpt God niet in? Wij mensen maken er een puinhoop van, en God moet dan de rommel maar opruimen! Pas nadat de koning duidelijk heeft gemaakt dat hij aan de ellende in zijn stad niets kan doen, vraagt hij aan de vrouw wat er aan de hand is. Dan volgt een hemeltergend verhaal. Omdat hun kinderen toch van honger sterven, heeft zij met een andere vrouw afgesproken, dat zij samen hun kinderen zouden opeten, eerst haar zoon en dan die van de ander. Die heeft nu haar zoon verborgen. Afgezien van het gruwelijke feit dat kinderen als voedsel dienen, doet dit geval ook denken aan die twee vrouwen die ruzie hebben over een kind en dat

aan koning Salomo voorleggen. U kent het verhaal. Salomo doorziet in zijn wijsheid wie de echte moeder is. Maar bij deze koning is van wijsheid geen sprake. Getergd en om zijn eigen verantwoordelijkheid voor deze ellende te verdringen, gaat hij naar Elisa om hem te laten onthoofden, want hij is de profeet van de Heer, en hij zegt: Zie, welk een onheil, door de Heer gezonden! Wat zal ik nog op de Heer hopen?

Elisa verliest, letterlijk en figuurlijk, zijn hoofd niet. Namens de Heer doet hij de belofte: Morgen om deze tijd zal een maat fijn meel of twee maten gerst een sikkal kosten bij de poort van Samaria! Dit is zo onvoorstelbaar, dat de adjudant van de koning zijn ongeloof uit. Zelfs als God de hemelsluizen zou openen, zoals bij de zondvloed, kan dit nog niet gebeuren! De vijand wordt dan misschien wel weggespoeld, maar daarmee hebben wij nog geen voedsel. Schuift de koning zijn eigen schuld af op God, de adjudant maakt God even machteloos als de koning.

En dan volgt dat prachtige verhaal van de vier melaatsen. Zij leven in het niemandsland tussen de stad waaruit zij verbannen zijn, en de belegeraars. Is het leven in de stad al onmogelijk, voor hen erbuiten helemaal. Zij besluiten naar de vijand te gaan. Zij zijn toch al ten dode opgeschreven, dus baat het niet, schaadt het niet. Maar het kamp is leeg, in haast door de vijanden verlaten. God had hen een geluid doen horen van een grote legermacht, alsof de koningen van de Hethieten en van Misraim Israel te hulp waren gesneld. In paniek sloegen zij op de vlucht. Maar wie naar hen toe kwamen waren geen legerscharen, maar deze melaatsen, in het Hebreeuws: misoraim. Dat verschilt één letter met Misraim, dat is Egypte; een grapje van de verteller. God hoeft zelfs de he-

(Vervolg op pagina 4)

(Vervolg van pagina 3)

melsluizen niet te openen of een ander bovennatuurlijk wonder te verrichten om zijn mensen uitkomst te bieden. Een verkeerde interpretatie van een geluid in de stilte van de avond is blijkbaar al meer dan voldoende. De melaatsen doen zich tegoed aan alle voedsel en drank die de vijand in de haast om weg te komen had achtergelaten. Ook zilver, goud en kleding vinden zij in overvloed. Zij pikken het in en verstoppen het. Neem het ze eens kwalijk. De prijzen in de stad zijn tot ongehooflijke hoogte gestegen, hoorden we, en nu kunnen zij ook iets kopen. En zoals u weet: geld opent alle deuren, ook voor melaatsen. Maar dan breekt opeens bij hen het besef door dat zij niet goed bezig zijn. Het is een dag van blijde boodschap. Dit evangelie van Gods redding moet zo snel mogelijk aan de benarde mensen in de stad worden verteld. In het niet gelezen slot van het verhaal doen ze dat ook, maar de koning denkt dat het een valstrik is. Wie God de schuld geeft van alle ellende, zal van Hem ook geen uitkomst verwachten. Een wat slimmere hoveling doet dan het voorstel een kleine groep polshoogte te laten nemen. En als de bevolking hoort dat de vijand inderdaad is gevlucht, gaan zij de stad uit en plunderen de legerplaats. De prijzen kelderen direct naar het niveau dat Elisa al had voorgezegd: een sikkkel voor een maat fijn meel of twee maten gerst. En de adjudant, tot wie Elisa had gezegd: je zult het met je eigen ogen zien, maar er niet van eten, wordt in de poort door de menigte vertrappt en sterft. Dit verhaal is er een van de vele, waarin profetische kritiek op het koningschap is vervat. Niet dat het koningschap op zich niet deugt, God heeft immers een koning aan zijn volk gegeven, eerst Saul en later David en zijn huis. Ook voor de koning in Samaria, ook al is hij een zoon van Achab, geldt dat hij namens God mag regeren. Dat is: regeren in Gods geest door er voor te zorgen dat mensen kunnen le-

ven in vrede en gerechtigheid. Maar ja, koningen zijn net mensen. Als ze eenmaal de macht hebben, vergeten ze de dienst aan God ten dienste van de mensen. Zij spelen hun politieke spel omwille van eigen eer en aanzien, ten koste van hun onderdanen die, zoals in dit verhaal, de tol betalen. En als het dan fout is gegaan, herinneren zij zich God, maar dan wel om Hem de schuld te geven. Ook wij zullen ons hierin wel herkennen. Tegenover de koning staan de melaatsen als brengers van de blijde boodschap. Niet omdat zij moreel beter zijn dan de koning. Hun hebzucht komt onverbloemd ter sprake. Maar in hun miserabele leven is hun alles uit handen geslagen. Juist omdat zij niets van zichzelf verwachten, is er bij hen wel openheid voor God. Zij ervaren als eersten dat God redt uit alle nood. Dat zien we ook in de gelijkenis, die Jezus vertelt met het oog op sommigen die van zichzelf vertrouwden dat zij rechtvaardig waren, alsof zij zichzelf ten onrechte rechtvaardig zouden vinden. Letterlijk vertaald staat er: zij vertrouwden op zichzelf, omdat zij rechtvaardig waren. Niet dat zij rechtvaardig zijn, maar dat zij daarom op zichzelf vertrouwen, dat bekritiseert Jezus. De Farizeeër is wel rechtvaardig, maar hij geeft God geen ruimte. Hij vertrouwt op zichzelf en zijn eigen rechtvaardigheid en sluit zich zo af voor Gods gerechtigheid. Hij verheft zich boven anderen en ontkent dat God zijn rechtvaardigheid bewerkt om anderen tot hun recht te laten komen. Jezus zegt dat niet de Farizeeër maar de tollenaar gerechtvaardigd naar huis terugkeert. De tollenaar die bepaald geen rechtvaardige is, wordt rechtvaardig gemaakt. Omdat hij beseft dat zijn eigen weg op niets is uitgelopen, kan God met hem een nieuwe weg inslaan. Zoals de koning van de melaatsen de blijde boodschap hoort, dat God ook hem een nieuw begin gunt na zijn mislukte politiek, zo mag ook de Farizeeër in ons van de tollenaar leren dat wij leven alleen van Gods genade. Want

God redt ons van alle nood, ook die van onze schuld, en uit alle ellende, ook als die het gevolg is van onze eigengereidheid. Uit dit blijde nieuws mogen wij nieuwe moed putten om op God te vertrouwen, om naar zijn geboden en beloften te luisteren en om rechtvaardig te leven, omdat wij zijn genade in ons leven laten doorwerken. Amen.

ds B.A. Venemans

*Preek op zondag 24 oktober 2004
in De Bron, na lezing van 2 Konin-
gen 6:24-27, 33b-7:9 en Lukas
18:9-14*

Mensen

In memoriam

Helena Hendrika Juliana Geertuida van Vuuren - Froger

Op 18 september 2004 is Leny van Vuuren- Froger overleden. Maar weinigen uit onze gemeente zullen haar nog kennen; toch vanwege haar betrokkenheid met de Emma-kerk op deze plaats een herdenking.

Leny heeft, samen met haar zuster Cor Froger en haar broer, een moeilijke jeugd gehad: hun moeder overleed op jonge leeftijd en hun vader had problemen om zich staande te houden.

Leny trouwde op latere leeftijd met Piet van Vuuren en lange tijd woonden zij in de Watergraafsmeer, het laatst in de Dulongstraat.

Leny en Piet hebben zich trouw ingezet voor de Emmakerk en waren o.a. nauw betrokken bij de groep vrijwilligers, die de Emmakerk schoonmaakte. Zij stak haar handen uit de mouwen en kon zeer adrem uit de hoek komen. Ook draaiden zij mee met het kerkdienstrooster in het Burgerziekenhuis en zetten zich van harte in voor de patiënten.

In de Dulongstraat stond Leny bekend om haar liefde en zorg voor dieren.

Enkele jaren geleden vertoonde zich de ziekte van Alzheimer bij Leny en na het overlijden van haar lieve man werd zij opgenomen in

het verpleeghuis Tabitha in Geuzenveld.

Op 18 september j.l. is zij zacht en kalm overleden en op 23 september is zij op de Oosterbegraafplaats begraven in aanwezigheid van familie en vriendinnen.

Op de overlijdenskaart staat geschreven: "Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt en Ik zal u rust geven".

In dankbare herinnering en dat Leny ruste in vrede.

CTH

In memoriam

Helena Steenbergen - van Hoek
Op 15 oktober overleed in Verpleeghuis St. Jacob mevrouw Helena Steenbergen-van Hoek. Geboren op 14 juni 1917. Geliefde en meelevende echtgenote, moeder, oma en overgrootmoeder. Ruim 62 jaar deelde zij lief en leed met haar man. Eind januari van dit jaar werd zij plotseling ernstig ziek en moest worden opgenomen in het verpleeghuis.

"Toen heb ik in feite al afscheid van haar genomen", zei haar man. Nu, bij dit definitieve afscheid overheerst de dankbaarheid voor een rijk en gezegend leven.

Boven de rouwkaart staat de trouwtekst van de familie Steenbergen: "De God der liefde en des vredes zal met u zijn." Beiden hebben zij dit in hun leven altijd zo

gevoeld en daaruit ook geleefd. Deze woorden uit 2 Cor. 13/11 waren ook leidraad in de dienst van woord en gebed in de aula van begraafplaats de Nieuwe Ooster. In de kring van familie en bekenden hebben wij het leven van mevrouw Steenbergen herdacht en geluisterd naar prachtige en blijde liederen. Dat was ook haar nadrukkelijke wens.

Na deze dienst hebben wij haar begeleid naar haar laatste rustplaats in het graf van haar grootouders. In het geloof dat zij voor eeuwig mag rusten bij God, bij wie de bron van Leven is en de gedachtenis der namen. Moge God de heer Steenbergen en zijn gezin nabij zijn!

"Afscheid nemen is met zachte vingers wat voorbij is dichtdoen en verpakken in goede gedachten der herinnering...." (Bonhoeffer)

*Marja van Gaalen-van Veen
Pastor Zorgcentrum De Open Hof*

Zieken

Dhr F. Hobbelman ligt nog in het O.L.V.Gasthuis.

Verder verblijven mv A.Veen in Buitenhof en mv G.Voorwinden in Amstelhof.

B.A.V.

Activiteiten

Passage

Het bestuur van Passage nodigt alle leden en belangstellenden uit voor de novemberbijeenkomst, die gehouden wordt op donderdag 18 november a.s. om 8 uur in het Trefcentrum van Tabitha, Ingenhouszhof 15. De heer J. van Wier komt een lezing met dia's houden over: "Het Scheepvaarthuis" (een pronkstuk van de Amsterdamse school).

Namens het bestuur,

G.J. Messink-Kamman

Agenda

- woensdag 3 november 20.00 uur in De Bron: tweede avond van het oecumenisch leerhuis
- maandag 8 november 19.45 uur in De Bron: vergadering van de kerkenraad
- woensdag 17 november 14.30 uur Voltaplein 4: contactmiddag Middenmeer
- woensdag 17 november 20.00 uur in De Bron: derde avond van het oecumenisch leerhuis
- maandag 22 november 19.45 uur

in De Bron: vergadering van het moderamen

- woensdag 1 december 20.00 uur in De Bron: vierde avond van het oecumenisch leerhuis

Financiën

Via mevr. Faber ontvangen van mevr. B. een gift van Euro 10,00 voor het Verjaardagsfonds.

Uit de kerkenraad

Op 11 oktober is de kerkenraad voor de maandelijkse vergadering in de Bron bijeen gekomen. Op de agenda stond onder andere de bespreking van twee startdocumenten. In het beleidsplan voor de toekomst van onze gemeente zal namelijk een aantal onderwerpen aan de orde moeten komen. Verschillende werkgroepen uit de kerkenraad bereiden per onderwerp een startdocument voor, dat in de kerkenraadsvergadering besproken wordt. In de bijeenkomst van september waren dat de stukken 'predikant en werk' en 'diaconie'. Deze keer waren de onderwerpen 'kerk naar buiten' en 'zelfstandig blijven of aansluiting bij een andere gemeente zoeken' aan de orde. Over beide onderwerpen is een toelichting gegeven, die werd gevolgd door een discussie. Vervolgens zullen beide onderwerpen worden aangepast voor het beleidsplan.

In de komende kerkenraadsvergaderingen gaan we verder met het bespreken van de verschillende startdocumenten. Over het uiteindelijke beleidsplan krijgt u te zijner

tijd verdere informatie.

Het preekrooster voor 2005 is goedgekeurd en vastgesteld. Het collecterooster wordt nu opgesteld en kan dan gekoppeld worden aan het preekrooster.

Er wordt hard gewerkt om op 1 januari 2005 om 11.00 uur een bescheiden Nieuwjaarsconcert te geven. Uiteraard wordt u hierover later bericht. Ook zijn er plannen om na de Kerstnachtdienst, waar dikwijls gasten bij aanwezig zijn, na afloop koffie en kerstbrood te verzorgen.

Dhr. Hagedoorn heeft aan de kerkenraad bericht, dat hij besloten heeft om per 1 januari 2005 te stoppen als ouderling van dienst in de Open Hof. Ook vanaf deze plaats wil de kerkenraad hem heel hartelijk bedanken voor het werk, dat dhr. Hagedoorn voor de Open Hof en de bewoners verricht heeft. De volgende kerkenraadsvergadering zal plaatsvinden op 8 november. We zullen dan verder gaan met de voorbereidingen voor het maken van het beleidsplan.

Carin te Hoonte

Bij dit nummer van ons kerkblad vindt u de acceptgiro ter dekking van de exploitatiekosten van Meer-Zicht.

Met onze trouwe ploeg vrijwilligers weten we de kosten aardig in de hand te houden, maar de kosten van papier en dergelijke zijn niet te voorkomen.

Wij vragen u een bijdrage van Euro 12,00 (wat méér mag ook natuurlijk). Ontvangt u het blad per post dan wordt een bijdrage in de portokosten zeer gewaardeerd.

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Namens het College van Kerkrentmeesters,

Wim van Veeren

MeerZicht

Rehobôth

Het Christelijk Gemengd Koor Rehobôth viert dit jaar haar tachtigjarig bestaan. Ons koor bestaat uit ruim zestig leden en repeteert elke woensdagavond van 20.15 - 22.15 uur in de Koningskerk te Amsterdam-Watergraafsmeer. In dit jubileumjaar zijn er voor de koorleden diverse feestelijkheden geweest. De bekroning van het jubileumjaar wordt een jubileumconcert. Deze keer in de Muiderkerk, Linnaeusstraat Amsterdam. Op zondagmiddag 14 november 2004 begint het concert om 15.00 uur. Er is een zeer afwisselend programma samengesteld. Naast klassieke koorstukken wordt ook hedendaagse en Engelse koormuziek ten gehore gebracht. Tevens zijn

er instrumentale intermezzo's van piano, hobo en cello. Het koor wordt begeleid door haar eigen fantastische pianist Wolter Willemssen. De eigen inspirerende dirigent Bob Vuijk heeft de algemene leiding.

Wij willen iedereen van harte uitnodigen voor dit concert. De kaarten kosten slechts € 7.50.

De kaarten zijn verkrijgbaar bij de koorleden en 's middags aan de kerk. De deuren gaan om 14.30 uur open.

Telefonisch kaarten reserveren kunt u bij J. Russchen; 020 6975866 en H. van Kessel; 029 4281911.

U bent van harte uitgenodigd.

Collectes

7 november 2004

Najaars zendingscollecte, de speciale aandacht wordt gevraagd voor het werk van TEACH (Training, Education Among Children) in Nepal. De kerk in Nepal is in opbouw. TEACH verzorgt trainingen voor onderwijzers van zondagscholen en levert hiervoor ook het onderwijsmateriaal.

21 november 2004

Deze collecte is bestemd voor het diaconaat in Nederland; maakt bijdragen mogelijk aan projecten voor mensen in onze eigen samenleving die in moeilijke situaties verkeren.

Markt in de Martelaren

Zondag 21 november wordt er na de viering van half elf in de kerk van de Martelaren van Gorcum een 'goede doelen' markt gehouden. Er zijn stands van onder andere Amnesty International, Unicef en de Zonnebloem, u kunt kennis maken met projecten in Indonesië, Malawi, Roemenië en Peru en de wereldwinkel is aanwezig.

Er staan optredens te wachten, er is van alles te proeven, er is muziek en er is volop gelegenheid kerstkaarten te kopen, maar ook kaarsen en andere leuke dingen voor de feestdagen.

De markt is geopend van 11.30 tot 14.30 uur.

Loopt u gerust even binnen. U bent van harte welkom.

Pastor Nico Essen

Kerstboom

Wie weet in zijn of haar omgeving een kerstboom te staan die omgezaagd mag worden? Wij zijn nl. op zoek naar een boom voor het kerkelijk centrum "De Bron". Wij zorgen ervoor dat de boom omgezaagd en afgevoerd wordt. Reacties graag naar Janneke Van Oosten tel.: 6924750 of naar Ellen van den Berg tel.: 6928089 of Ellenvanharten@hotmail.com

Gezond oud worden

Dit is het onderwerp waarover Marjke Soeting zal spreken op de ledenbijeenkomst van de PCOB (Protestants Christelijke Ouderenbond), afdeling Oost/Watergraafsmeer. Onderzoek toont aan dat er een belangrijk verband is tussen wat je eet en hoe gezond je bent. Eet je gezond voedsel, dan zal je lichaam zich

opbouwen met gezonde cellen. Eet je ongezond, krijg-- je ongezonde cellen. Voor de pauze zal de heer Th. van Essen, directeur van het zorgcentrum De Open Hof informatie verstrekken over de vernieuwde AWBZ-regelingen en de gevolgen daarvan voor de ouderenzorg, zo ook voor De Open Hof. De bijeenkomst is op woensdag-

middag 24 november in het kerkelijk centrum De Bron, Hugo de Vrieslaan 2. Inloop 13.45 uur, aanvang 14.00 uur. U wordt van harte uitgenodigd voor deze interessante middag. Ook niet leden! PCOB.

W van Buuren

Wijsheid "putten" uit de Psalmen

Het thema van de vakantie week voor ouderen van zaterdag 4 t/m 11 september 2004 met een woordspeling naar ons verblijf in het mooie Veluwe dorp Putten.

Zaterdag 4 sept. vertrokken we om 14.- uur vanuit De Bron richting Putten, uitgezwaaid door familie en gemeenteleden. 34 Gasten en 8 stafleden, waaronder een predikant en een verpleegkundige. Het hotel "conferentieoord" "t Hof van Putten" is uitermate geschikt voor onze groep. Een goede keuken, prachtige slaapkamers en een directie en personeel die voor ons klaar stonden en ons met alles ter wille waren. Het was een geweldige week, een goede sfeer en prachtig weer. We hebben kunnen genieten van de mooie omgeving van Putten.

Ook dit jaar waren er weer vrijwilligers uit Putten, die ons hielpen met het duwen van de rolstoelen, daardoor kon iedereen zoveel mogelijk van de buitenlucht genieten. In de kerkdienst op zondagmorgen en in de dagopeningen kwam het thema van deze week steeds in al zijn facetten aanbod, ook in de verhalen die werden voorgelezen uit het boekje van Karel Deurloo en Karel Eykman, die goed aansloten op het gelezen en uitgelegde Psalm gedeelte.

De verpleegkundige, Geertje de Jong, werd dinsdagavond vervangen door Margo Kiks. Heel blij waren we dat zo beide deze taak op zich wilde nemen en we hopen dan ook dat dit misschien volgend jaar ook zo kan worden geregeld.

Maandag, kwamen voor het eerst de vrijwilligers uit Putten in actie, zij hadden een mooie route door het bos voor ons uitgestippeld naar het museum voor oudheidkundig onderzoek in Putten en omgeving. Dhr De Graaf, vrijwilliger in dit museum vertelde hier het een en ander over, onze groep werd daar onthaald met thee of frisdrank zodat dit een gezellig samen zijn

was. 4 Middagen gingen we zo op pad met 8 gasten en kon iedereen deze gezellige wandeling meemaken en genieten. Dinsdag maakte we een dagtocht naar het Oude Ambachten Museum in Ter Schuur, Barneveld waar we werden ontvangen met koffie en gebak en later ook de lunch gebruikten. Onder tussentijd kwamen we ogen te kort om alles te bekijken en ook onze herinneringen op halen aan lang vervlogen tijden. Er was van alles te zien, o.a. een grutterswinkel, een drogisterij, een hoedenwinkel, een schoenmakerij en nog vele winkels en bedrijven die in hun oude staat overgebracht waren naar dit museum.

Woensdag, marktdag. Hulde 'aan de vrijwilligers uit Putten' ook nu waren ze weer paraat. Zo kon een ieder, die dat wilde, mee naar de markt en daar winkelen.

Veel is er genoten tijdens deze week, waarin de zon volop scheen en we konden genieten van de mooie tuin en het gezellige terras. Donderdagochtend, bij het koffie drinken was het een gezellig samenzijn, vele gasten droegen een gedicht voor, vertelde een verhaal of zongen een lied. Mevr. Kattouw had als dank voor de staf zelfs een ABC gedichtje gemaakt wat we als staf erg waardeerden. De avond programma's waren afwisselend. Zaterdagavond deden we een kenismakingsspel "Ken de wereld", waar aan de hand van typische kenmerken of bekende gebouwen het land of stad moest worden geraden. Door met elkaar in groepjes te overleggen leerden we elkaar al wat beter kennen. Zondagavond, kwam Dhr. Klaas Visser met zijn mooie stem voor ons zingen, waar wij ook bij bekende liederen mochten meezingen. Na de pauze las ds. Ab Venemans een spannend verhaal voor, uit het boek Jeruzalem. Een boer ploegende op zijn land worstelt zo met zijn problemen dat hij te rade gaat bij zijn

voorouders.

Dhr. Mouw uit Lunteren, liet ons maandagavond, door middel van een dia klankbeeld genieten van de Veluwe en zijn bewoners, dier en mens.

Na een mooie dagtocht op dinsdag speelde we's avonds Bingo! Voor iedereen was er een prijs en zo speelde we naar ieders tevredenheid een gezellige spel.

Woensdag - een toneelavond. Dhr Evert Oud van het theater Web, speelde op treffende wijze 2 - eenakters. Geweldig, je herkende direct, de moeilijke situaties waarin ouderen zich vaak bevinden.

Donderdagavond stond in het teken van de 'Bijen'. Dhr. Fleur uit Eerbeek vertelde enthousiast en liet aan de hand van dia's ons kijken naar een bijenvolk en wat er alsof komt kijken voor dat wij onze honing kunnen eten.

De avondprogramma's werden vrijdag afgesloten met Mevr.

Berendsen uit Bunschoten. Zij vertelde op een leuke en humoristische manier over de klederdracht uit Bunschoten- Spakenburg. Na de pauze droeg ze in dialect nog een sketch voor, waarbij wij allen tot afsluiting een liedje moesten meezingen.

Zaterdag. Het einde van onze vakantie week, waar we met veel plezier en met veel genoeg aan terug kunnen denken, mede ook daar niemand van ons een dokter nodig had.

Tot slot willen we iedereen bedanken die 'achter' de schermen bezig is geweest voor deze fantastische week.

Als staf zeggen we tot volgend jaar.

ds. Ab Venemans, Geertje de Jong, Margo Kiks, Nel Westra, Wil Hillegers, Anneke Klanke, Ellie Kil, Wil van Veeren en Emmy Jansen.

De bijbel in de Nederlandse cultuur

De website www.bijbelencultuur.nl is een initiatief van uitgeverij Amsterdam University Press. Het doel is "de invloed van de bijbel in de Nederlandse cultuur aan te tonen en te illustreren". De site is bij lange na nog niet af, maar het belooft een indrukwekkend geheel te worden. Men vindt er momenteel dertien bijbelboeken in de nieuwe vertaling, maar het is de bedoeling dat ten slotte de gehele bijbel beschikbaar komt. Je kunt de teksten gewoon lezen, maar ze worden ook op allerlei manieren verduidelijkt en toegelicht. Overal in de tekst staan hyperlinks, die verwijzen naar terzijdes: tekst-, beeld-, geluids- en videofragmenten die een bepaalde passage uitbeelden of toelichten, en bij belangrijke woor-

den uit de tekst verschijnt een korte uitleg zodra men er met de muis over beweegt.

Verder kan de lezer via een navigatiebalk allerlei teksten en afbeeldingen oproepen die het bijbelboek een theologische, historische en culturele context geven. Zo is er in de afdeling 'bijbelse wereld' onder meer informatie te vinden over het dagelijks leven ten tijde van de in het bijbelboek beschreven gebeurtenissen, en over feesten en rituelen. Onder 'letteren' vindt men Nederlandse poëzie en proza- en dramateksten die betrekking hebben op het desbetreffende boek, en bij 'kunsten' komen werken uit de Nederlandse beeldende kunst, architectuur en muziek aan de orde. Vanuit taalkundig oogpunt is de af-

deling 'cultuur' interessant, met allerlei zegswijzen die teruggaan op het bijbelboek in kwestie. En ten slotte vindt men daar informatie over 'gewoonten en gebruiken', een rubriek waarin zeer uiteenlopende onderwerpen aan bod komen: bij het bijbelboek Marcus verschijnt daar niet alleen informatie over 'eucharistie en avondmaal' en over de 'Utrechtse doopbelofte', maar ook het recept voor vijgenbrood en artikeltjes over het 2-euromuntstuk, waarop nog steeds de tekst "God zij met ons" staat, en het kledingmerk Gsus.

*Overgenomen uit:
Onze Taal
oktober 2004*

Sprekend Jezus

De reuring over de film *The Passion of the Christ* is wat weggeëbd, maar de film leverde wel heel wat stof voor gesprekken - zelfs onder mensen die de film niet zagen. Kun je Jezus wel zo in beeld brengen? Al dat lijden, dat uitvergroete geweld: moet dat nou? Die vraag kan een kwestie van goede smaak zijn, maar ook een theologische vraag: moest Jezus zo lijden, moest dat ook voor mij? Welk beeld heb ik eigenlijk zelf van Jezus, wat betekent zijn lijden voor mij? En zijn leven?

Op vrijdagmiddag 12 november organiseert De Schinkel de conferentie *Sprekend Jezus* in de Willem de Zwijgerkerk, tussen 14.30

en 19.00 uur. U ziet filmpjes, u komt in gesprek en we sluiten af met een maaltijd.

In *Horizon*, de wijkbladen en op www.deschinkel.nl volgt meer informatie, maar u kunt vast de datum vastleggen.

De conferentie *Sprekend Jezus* is het begin van meer activiteiten, uitlopend via kerstkaart en website in activiteiten met wijkgemeenten en andere kerkelijke organisaties in de veertig-dagen-tijd. Wanneer u zelf ideeën heeft voor die periode en u kunt daarbij hulp of advies vanuit De Schinkel en Schinkel-Jeugdwerk gebruiken: belt u ons?

Datum 12 november 2004

Tijd 14.00 inloop, 14.30 programma, 18.00 maaltijd, 19.00 sluiting
Plaats Willem de Zwijgerkerk, Olympiaweg 14 Amsterdam Zuid
Kosten € 5,00 inclusief maaltijd
Opgave Per telefoon of mail (kan via website). Uw opgave is definitief na ontvangst van uw inschrijfgeld op giro 437 33 05 t.n.v. De Schinkel Amsterdam, o.v.v. *Sprekend Jezus*. Girotellers: ook graag adres vermelden
Informatie De Schinkel, 1e Schinkelstraat 2, 1075 TX Amsterdam
tel 020 - 664 90 63 info@deschinkel.nl www.deschinkel.nl

Meditatieve omgang met God

De belangstelling voor mediteren neemt tegenwoordig toe. Steeds vaker willen mensen in harmonie komen met zichzelf, met de schepping en met God. Om zich steeds meer verbonden te voelen met wat van blijvende waarde is. Meditatie kan ook een zoektocht zijn naar God vanuit een intens verlangen in aanraking te komen met de goddelijke werkelijkheid. Die zoektocht begint in stilte.

In de drukte van alledag kun je soms het contact met jezelf kwijt raken. Je kunt dan de stilte opzoeken. Door stil te zijn kun je opnieuw ontdekken waar het in je leven uiteindelijk om gaat. Stilte nodigt uit God op het spoor te komen. In de stilte kun je mediteren. Stilte wordt ook wel 'luisteren naar God' genoemd, en dat is wezenlijk bij meditatie. Stilte ontstaat niet vanzelf. Soms kom je eerder de afwezigheid van stilte tegen, zoals onrust in jezelf. Hiermee om te gaan is onderdeel van de meditatie-beoefening. Je kunt al mediteren door 'zomaar' stil te zitten. Niets moet meer. Je neemt de tijd om stil te zijn.

Eeuwenoude traditie

Wie gaat mediteren, sluit zich aan bij een eeuwenoude traditie. De

monniken in de vroegchristelijke tijd mediteerden al. Dat deden ze door bijvoorbeeld alsmaar gebeden te prevelen, vaak tijdens de dagelijkse bezigheden. Het zogenaamde Jezusgebed ('Heer Jezus Christus ontferm u over mij') werd een belangrijk gebed dat 'herhalend' gebeden werd. In de christelijke traditie is meditatie ook verbonden met Schriftlezing. Vermeldenswaard is de zogenaamde lectio divina, een Schriftmeditatie waarbij het gaat om de drieslag lectio-meditatio-oratio: bijbellezing, meditatie en gebed. Deze drieslag werd al door Benedictus van Nursia (480-547) gestimuleerd en in latere eeuwen ook steeds meer gesystematiseerd. Van grote invloed op de praktijk van meditatie was Ignatius van Loyola (1491-1556). Hij gaf in zijn Geestelijke Oefeningen uitvoerig aanwijzingen voor een vorm van mediteren, waarbij het gaat om het overwegen van teksten en bezinning op het dagelijkse leven. De Geestelijke Oefeningen bevatten oefeningen die kunnen helpen bij het gebed en de meditatie. Een belangrijk aspect daar bij is het zich eigen maken van de gebeurtenissen uit het leven van Jezus om zo tot navolging te komen. Meditatievormen

In de laatste decennia zijn er naast de Schriftmeditatie of meditatie in de zin van 'herhalend bidden' ook andere vormen van meditatie ontstaan. Dit onder invloed van oosterse meditatievormen, waarbij het belang van lichaam, adem, concentratie en opmerkzaamheid in het hier en nu onderstreept worden. Je kunt bij de meditatievormen een onderscheid maken tussen vormen waarbij het vooral om de inhoud gaat, zoals bij Schriftmeditatie, en vormen waarbij het vooral om de houding gaat, zoals het richten van de aandacht. Wanneer je besluit te mediteren, dat weet je vaak nog niet hoe je dat zult doen. Wat is er voor nodig? Hoe bereid je je voor? Welke meditatievorm past bij jou op dit moment in je leven? In het boek "Stil en aandachtig"; Gids voor meditatieve omgang met God, staan suggesties voor hoe je kunt mediteren. Gaandeweg kun je ontdekken bij welke meditatievorm je je het beste thuis voelt.

Het boek is geschreven door Paula van Cuilenborg, Boekencentrum, Zoetermeer 2004.

*Overgenomen uit:
Kerkinformatie
oktober 2004*

De Solidariteitskas

Wat is de Solidariteitskas? Deze komt voort uit onze nieuwe Protestantse Kerk in Nederland. Alle gemeenten van de PKN of beter gezegd: de leden daarvan, dragen daarin bij.

Het geld wordt besteed aan doelen die de draagkracht van één bepaalde (kerkelijke) gemeente te boven gaan. Voorbeeld: de kosten van de restauratie van een kerk of verenigingsgebouw vallen hoger

uit dan een gemeente op kan brengen. Ander voorbeeld: de kosten die voortkomen uit bijvoorbeeld studentenpastoraat, dovenpastoraat en gevangenispastoraat kunnen uit de Solidariteitskas gefinancierd worden.

De bijdrage is voor 2004 vastgesteld op Euro 10,00 per lid per jaar. Hiervoor ontvangt u in de komende weken een acceptgiro. Van het bedrag van Euro 10,00 gaat

Euro 5,00 naar de landelijke kas en de overige Euro 5,00 kan gebruikt worden voor het plaatselijke werk.

Is er iets onduidelijk belt u dan met ondergetekende (693 78 13).

Hartelijk dank voor uw medewerking.

Namens het College van Kerkrentmeesters,

Wim van Veeren

Christendom Derde Wereld groeit snel

Het christendom in de Derde Wereld groeit sneller dan ooit. In 2050 zullen er bijna drie keer zoveel christenen in ontwikkelingslanden wonen als in het Westen. Van de ruim drie miljard christenen die er in 2050 zijn, wonen er dan nog slechts 876 miljoen in Noord-Amerika, Europa en Australië. Dat voorspelt de christelijke statisticus dr. Peter Brierly. Zijn onderzoek wordt vandaag gepresenteerd op de Lausanne-conferentie voor wereldevangelisatie, die plaatsvindt in de Thaise stad Pattaya. Brierly baseert zich, behalve op eigen onderzoek, op cijfers van de Verenigde Naties, de Amerikaanse regering, de World Christian Encyclopedia en de Evangelische Wereldalliantie. Als definitie voor christenen hanteert hij „volgers van Jezus Christus als Heer, van alle soorten, tradities en stromingen en alle graden van betrokkenheid". Daaronder vallen naast protestanten, anglicanen en evangelischen dus ook rooms-katholieken en orthodoxen. Volgens Brierly was rond 1990 de balans tussen de 'Eerste Wereld' (het Westen) en de Derde Wereld in evenwicht, en herbergden zij beiden vijftig procent van de christenen. De gemiddelde groei van het christendom in Zuid-Amerika, Azië en Afrika is met 62.000 mensen per dag echter veel hoger dan in Europa, Noord-Amerika en Australië, waar er dagelijks gemiddeld zo'n zesduizend christenen bijkomen. Deze groeicijfers hebben behalve met zendingen activiteiten, ook te maken met natuurlijke aanwas: In ontwikkelingslanden groeit ook de bevolking sneller dan in het Westen. Gemiddeld houdt de groei van het christendom echter gelijke voet met de groei van de wereldbevolking, en zal in 2050 net als nu 34 procent van de wereldburgers christen zijn. De verschuivingen die Brierly in

het christendom constateert, moeten volgens hem het Westen aanzetten tot actie. „Het is hoog tijd dat de Eerste Wereld zich realiseert dat de Derde Wereld zo hard groeit. Die verandering is al bezig, en moeten we ondersteunen door onze manier van werken grondig aan te passen." Hij hoopt dat het wereldevangelisatiecongres in Thailand daaraan een impuls kan geven.

Vrije groepen

Brierly heeft ook onderzocht welke ontwikkelingen de verschillende stromingen binnen het christendom zullen doormaken. Hoewel alle denominaties in absolute aantallen zullen 'profiteren' van de groei van de wereldbevolking, zal een toenemend aantal christenen in 2050 lid zijn van een vrije groepering, een niet-traditionele kerk dus. De onderzoeker verwacht dat het aandeel van de vrije groepen in het totaal van de christelijke gemeenschap zal stijgen van 18 procent nu naar 25 procent over 45 jaar. Het aandeel van anglicanen (4 procent) en protestanten (18 procent) zal volgens hem licht stijgen, dat van de rooms-katholieken (43 procent) wat dalen. Voor alle gevestigde kerken geldt volgens Brierly echter dat zij de groei van de wereldbevolking niet zullen kunnen bijbenen, en dus procentueel krimpen.

De gevestigde kerken hebben volgens hem een aantal problemen, vergeleken met de onafhankelijke vrije groeperingen die meestal evangelisch van aard zijn. „De kerken vinden het moeilijk om snel te veranderen, en daarom kunnen zij niet goed reageren op veranderingen in de maatschappij, zoals het ontstaan van het postmodernisme. Ook zijn hun structuren vaak honderden jaren oud, waardoor die niet gemakkelijk zijn te vernieuwen."

De leeftijd van de kerken kan een voordeel zijn, maar ook een na-

deel, aldus Brierly. „Ze zijn sneller geneigd zichzelf te zien als bewakers van het christelijke erfdeel. Dit betekent soms dat kerkleiders liever terugkijken naar het verleden, dan vooruit naar de toekomst. Al moet worden gezegd dat dit vroeger meer gebeurde dan nu." Bovendien hebben de gevestigde protestantse kerken vaker te maken met verschillende theologische stromingen dan kleine, vrije groeperingen, constateert de statisticus. „Er is instemming van mensen van allerlei soorten en maten nodig om eventuele veranderingen erdoor te krijgen. Daarnaast hebben de meeste kerken te kampen met een hiërarchische bureaucratie, die het nemen van snelle beslissingen welhaast onmogelijk maakt."

*Aldwin Geluk
Overgenomen uit:
Nederlands Dagblad*

Kopij 2005

Voor de planners onder u hier alvast de data waarop kopij in 2005 uiterlijk bij de redactie moet zijn ingeleverd.

Januari 27 december 2004

Februari 17 januari 2005

Maart 14 februari 2005

April 14 maart 2005

Mei 18 april 2004

Juni 16 mei 2005

Juli / Augustus 13 juni 2005 of 18 juli 2005

September 15 augustus 2005

Oktober 19 september 2005

November 17 oktober 2005

December 14 november 2005

De definitieve datum voor het juli/augustus nummer wordt later vastgesteld. Deze is afhankelijk van de vakanties van de redactieleden.

“In den beginne was het woord”

Mooie en duistere bijbeltaal

“Gelijk een hinde die naar waterbeken smacht, / zo smacht mijn ziel naar U, o God.” Deze regels uit Psalm 42 gelden als een typisch voorbeeld van de mooie, literaire taal die te vinden is in de bijbel. Het zijn ook glasheldere regels - iets wat niet van iedere bijbelpassage gezegd kan worden. Neem nu het volgende advies van Prediker: “Werp uw brood uit op het water, want gij zult het vinden na vele dagen.” Niet iedereen zal het meteen doorgronden. Het wemelt in de bijbel van zulke fraaie en van zulke raadselachtige taal. We wilden wel eens weten welke voorbeelden van beide categorieën u meteen te binnen schieten. Daarom vroegen wij u ons voorbeelden te sturen van opvallend mooie en van opvallend duistere bijbelpassages. In totaal reageerden 103 lezers, die bij elkaar goed waren voor in totaal 133 mooie bijbelcitaten. Lang niet iedereen kwam ook met een duistere passage; in totaal ontvingen we er daarvan 51. In onze oproep vroegen we ook te vermelden uit welke bijbelvertaling het ingezonden citaat afkomstig was. Niet iedereen gaf antwoord op die vraag, maar onder hen die dat wel deden, bleek de Statenvertaling het meest gelezen, op afstand gevolgd door de vertaling van het Nederlands Bijbelgenootschap. Andere vertalingen, zoals de Willibrordbijbel, werden nauwelijks genoemd. En ten slotte bleken sommigen de bijbel ook in een andere taal dan het Nederlands te lezen, en wel in het Frans, Engels, Afrikaans of Twents.

Vorm en inhoud

Dan nu de inzendingen. Opvallend was dat veel van de in de categorie 'mooiste' ingestuurde passages

De bijbel is niet in de laatste plaats een literair werk. Er is dus veel mooie taal in te vinden. Maar tegelijk komt de boodschap soms tot ons in behoorlijk ondoorgroondelijke bewoordingen. Welke passages springen er in belde opzichten uit? Deze zomer vroegen wij u om voorbeelden van mooie en van duistere bijbeltaal. Het leverde een boeiend

handelden over geloof, hoop, liefde en vertrouwen, en we konden ons in veel gevallen niet aan de indruk onttrekken dat het niet alleen om de formulering ging, maar vooral ook om de inhoud. Uit de motiveringen die de keuzes begeleidden, was dat vaak ook wel op te maken. De talige redenen die gegeven werden om een citaat te nomineren, waren een vreemde woordkeus (“En de Heer verscheen aan hem bij de terebinten van Mamre”, Genesis 18:1) en een wat mysterieuze of archaïsche omschrijving (“Het ging Sara niet meer naar de wijze der vrouwen”, Genesis 18:11, en ‘Jacob zag ook het aangezicht van Laban aan, en ziet, het was jegens hem niet als gisteren en eergisteren’, Genesis 31:2). Maar natuurlijk waren er ook inzendingen van passages waarin het louter om het lyrische taalgebruik ging, zoals in “De dreven der steppen druipen, de heuvelen omgorden zich met gejuich” (Psalm 65:13).

Het leeuwendeel van de inzendingen wekte de indruk gekozen te zijn om de formulering én de inhoud. Er waren kort-maarkrachtige spreuken als “Elke dag heeft genoeg aan zijn eigen kwaad” (Matteüs 6:34), en “Waar overleg ontbreekt komt een volk ten val” (Spreuken 14:4), maar ook langere passages, waarin een mooie beeldspraak wordt uitgewerkt, getuige een fragment als Psalm 103:15-16: “De dagen des menschen zijn als het gras, gelijk

eene bloem des velds bloeit hij. Als de wind daarover gegaan is, zoo is zij niet meer, en hare plaats kent haar niet meer.”

Andere argumenten die wel genoemd werden, waren ritme (“De HERE zegene u en behoede u; De

HERE doe zijn aangezicht over u lichten en zij u genadig; De HERE verheffe zijn aangezicht over u en geve u vrede”, Numeri 6:24-26), eenvoud (“Laat van alles wat u doet de liefde het fundament zijn”, I Korintiërs 16:14) en beeldend en poëtisch taalgebruik, zoals in het veelgenoemde Hooglied, waarin bijvoorbeeld als volgt de verliefdheid wordt omschreven: “Ik sliep, maar mijn hart was wakker” (Hooglied 5:2).

Meest ingestuurd

Er werden een kleine honderd verschillende fragmenten ingestuurd, waarvan het overgrote deel slechts één keer genomineerd werd. De variatie was dus groot, maar desondanks tekenden zich ook duidelijke voorkeuren af. De Psalmen bleken het populairst (twintig keer genoemd), gevolgd door de boeken Johannes (16), Genesis (12), Jesaja (11), I Korintiërs (9), Hooglied (9), Lucas (8), Prediker (8), Matteüs (7) en Spreuken (5). 22 boeken werden één of twee keer geciteerd - en 35 helemaal niet. De favoriete passage (zeven keer genoemd) bleek het gehele hoofdstuk I Korintiërs 13, dat over de liefde gaat en dat zó begint: “Al ware het, dat ik met de tongen der mensen en der engelen sprak, maar had de liefde niet, ik ware schallend koper of een rinkelend cimbaal.”

Twee passages uit het boek Johannes werden elk vijfmaal ingezonden: 1n den beginne was het

Woord en het Woord was bij God en het Woord was God" (i: i) en "Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe" (3:16). Ook het gehele Hooglied werd vijf keer genomineerd, terwijl de eerste regels van Genesis vier keer werden genoemd - "In den beginne schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig, en duisternis lag op de vloed, en de Geest Gods zweefde over de wateren." Onder de Psalmen bleek vooral Psalm 03 ("Loof de HERE, mijn ziel") populair. Er werd zesmaal uit geciteerd, maar opvallend genoeg waren dat vrijwel steeds verschillende regels.

Mooi en duister

Vijf passages werden voor zowel de categorie 'mooiste' als de categorie 'duisterste' ingestuurd. In twee gevallen door één lezer, maar de andere zes door verschillende personen. Die passages waren het Hooglied, Johannes 1:1 (zie hierboven), dat in beide categorieën hoog scoorde, Prediker 12, over de gebreken van de oude dag, Lucas 12:2 ("Er is niets bedekt, of het zal geopenbaard worden, en verborgen, of het zal bekend worden"), Hebrëeën 11:1

("Het geloof nu is een vaste grond der dingen, die men hoopt, en een bewijs der zaken, die men niet ziet"), Matteüs 5:3 ("Zalig zijn de armen van geest, want hunner is het Koninkrijk der hemelen"), Deuteronomium 6:4 ("Hoor, Israël: de HERE is onze God, de HERE is één!") en ten slotte Genesis 6:4 (In die dagen waren er reuzen op aarde, en ook daarna, als Gods zonen tot de dochteren der mensen ingegaan waren, en zich kinderen gewonnen hadden; deze zijn de geweldigen, die van ouds geweest zijn, mannen van name.")

Paulus

De moeilijkst te begrijpen passages uit de bijbel kwamen vooral uit de boeken Johannes (8 stuks), Openbaring (6), Jesaja (4), Romeinen (4), Lucas (4) en het eerste boek Korintiërs (3). Johannes blijkt dus de schrijver die bijbellezers het vaakst voor raadsele stelt (zowel zijn evangelie als de Openbaring werd ook integraal genomineerd), maar een aantal lezers wees erop dat ook de brieven van Paulus vaak moeilijk te volgen zijn - en inderdaad bleken zijn brieven (ondergebracht in meerdere bijbelboeken) samen goed voor tien inzendingen. In totaal waren er 51 inzendingen in de categorie 'duisterste', en 40 daarvan noemden elk een andere

passage. Er werden in grote lijnen twee redenen genoemd om die keuzes te motiveren: men vond de in de passages verwoorde boodschap ofwel te abstract (bijvoorbeeld "Vrede laat Ik u, mijn vrede geef Ik u, niet gelijk de wereld dien geeft, geef Ik hem J, Johannes 14:27), ofwel te cryptisch (zoals in Lucas 23:31: "Want indien zij dit doen aan het groene hout, wat zal met het dorre geschieden?").

De passages die twee keer werden genoemd zijn: Exodus 4:24-26, over de besnijdenis van Mozes, en Openbaring 13:18, over het getal van het beest. Drie inzenders citeerden i Korintiërs ii:io: "Daarom moet de vrouw een macht op het hoofd hebben vanwege de engelen." Maar de meest geciteerde duistere passage (vier keer ingezonden) was Johannes i: i, dat, zoals gezegd, ook bij de mooiste passages hoog scoorde: 1n den beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God."

Overgenomen uit:

Onze Taal

oktober 2004

Themanummer over de nieuwe bijbelvertaling

De Mango-boom

"Je hebt vast wel eens dat overbekende verhaal gehoord van die man die onder de mangoboom zat", zei de oude Afrikaanse priester. "Het wordt veel verteld in onze landen". "Ik ken het", sprak ik, "maar vertel het nog eens. Het gaat opnieuw leven, als jij het vertelt." En de Afrikaanse priester begon:

Er ligt een zwarte man te slapen in de schaduw van een reusachtige mangoboom. Een blanke koopman komt voorbij. "Hé", zegt de koopman, "moet jij

niet werken?"

"Waarom?", zegt de ander, flik lig heerlijk".

"Maar je moet toch werken en geld verdienen!", zegt de koopman weer.

"En dan?" vraagt de ander.

"Maar man", zegt de koopman verbaasd, "dat geld kun je sparen en op de bank zetten." "En wat dan verder?"

"Nou, dan kun je winst maken en als je het goed uitkient, kun je rijk worden."

"En wat dan?" vraagt de zwarte man, "Wat moet ik met die winst?"

"Wat een domoor ben jij! Met geld kun je van alles doen.

Je kunt bijvoorbeeld een huis kopen met een tuin en in die tuin kun je wel honderd van deze mangobomen zetten."

"En wat dan verder?" vraagt de zwarte man.

"Nou dan kun je heerlijk in je tuin onder die mangobomen gaan liggen en uitrusten in hun schaduw." "Maar ik rust nu toch al in hun schaduw, blanke man!"

Overgenomen uit:

De Open Poort

Ik geef mij bewust prijs aan God!

Mocht Anselm Grün een engel worden, wat zou hij de mensen verkondigen? "Indien ik een engel zou worden, dan zou ik de mensen willen verkondigen dat God hen allen onvoorwaardelijk lief heeft, dat Hij hun de ware vrijheid schenkt en al hun wonden geneest. Ik zou ze tevens willen aanmoedigen om hun harten te openen en God binnen te laten met zijn liefde. Ik zou hen willen zeggen dat zij zichzelf niet mogen veroordelen, omdat God ze aanvaardt zoals ze zijn, en hun de weg van bekering en vernieuwing hun aanbiedt. En wanneer ze deze weg gaan, zullen ze in hun leven slagen.

Deze woorden besluiten het nieuwste in Nederland verschenen boek van Anselm Grün: *De stille weg*, een ontmoeting. Het boek is ontstaan op initiatief van de Tsjechische uitgever van Grün en in dit boek geeft Grün antwoord op de vragen van een redacteur en een publicist. Dit project beoogt meer licht te werpen op de persoon Anselm Grün, de momenteel bestverkopende auteur op religieus gebied. Inmiddels is zijn werk in 28 talen vertaald.

Voor wie het nog niet wist, Grün is een Duitse benedictijner monnik. Hij is economisch directeur van zijn klooster en geestelijk begeleider. Van zijn hand verschenen tientallen boeken over onderwerpen zoals innerlijke rust, gebed, Jezus, de woestijnvaders, dromen, management. Deze spirituele boeken met hun praktisch-psychologische invalshoek spreken tot de harten van vele gelovigen.

"De stille weg" begint met een aantal hoofdstukken waarin Grüns jeugd en studentenjaren centraal staan. Eerlijk gezegd, het zijn niet de meest interessante hoofdstukken. Vragen naar zijn jeugdervaringen en zijn visie op allerlei maatschappelijke ontwikkelingen van toen krijgen vlakke, tamelijk alge-

mene antwoorden.

Mooier en spannender wordt het boek vanaf het vijfde hoofdstuk. Deze hoofdstukken vormen voor wie Grün niet kent een aardige introductie in zijn denken. Al blijft het soms wat kort en daardoor oppervlakkig. Soms gaat het ook van de hak op de tak. Op momenten dat je meer verdieping zou wensen, wordt er plotseling overgeschakeld naar een ander onderwerp.

Genezing

Wat levert dit boek op voor wie Grün al beter kennen? Op de eerste plaats verduidelijkt het iets over zijn motieven. 'Genezing' blijkt een oud en belangrijk thema voor Grün te zijn. Ook zijn wens om het geloof te verduidelijken en dichter bij de mensen te brengen. De middel-eeuwse theoloog en heilige Anselmus blijkt Grüns lievelingsheilige te zijn. Onder andere omdat deze beïnvloedend was maar ook vanwege diens theologisch programma: *fides quaerens intellectum* (het geloof zoekt het inzicht). Ook is het aardig meer te horen over Grüns schrijverschap en roem. Deze veelschrijver zegt slechts 6 uur per week te schrijven, op dinsdag en donderdag tussen 6.00 en 8.00 uur in de ochtend en één avond in de week van 20.00 tot 22.00 uur. Gevraagd naar de gevaren van het 'veelschrijven' antwoordt Grün de angst te kennen dat de diepgang teloor gaat. Het schrijven mag er niet toe leiden dat hij stil blijft staan en steeds met dezelfde antwoorden komt. 'Voor mij is schrijven alleen goed wanneer ik er vitaal door blijf en tot nieuwe inzichten kom. Ik luister daar bij precies naar mijn gevoel. Wanneer ik mij moet dwingen om te schrijven, wanneer ik mijzelf daarbij uitput, dan klopt het niet meer. Het is goed mogelijk dat ik binnenkort alleen nog maar zwijg en wacht tot er weer iets nieuws in mij groeit dat onder woorden gebracht wil worden.'

Grün zegt wars te zijn van de neiging een goeroe te worden. 'Een echte spirituele meester begeleidt mensen. Maar maakt hen niet afhankelijk van zichzelf. Hij sticht geen school.'

Bidden begint volgens Grün met stil worden en luisteren naar jezelf. Hij citeert daarbij Cyprianus van Carthago: "Hoe kun je van God verlangen dat Hij je hoort, wanneer jij jezelf niet hoort?" Sommigen verwijten Grün dat hij teveel psychologiseert en de mensen meer naar zichzelf dan naar God laat kijken. Grün antwoordt daarop:

"Bidden is meer dan alleen maar je eigen ziel analyseren. Ik geef mij tijdens het bidden bewust prijs aan God, lemand tegenover mij, een Partner. En bij deze God besef ik wie ik ben. Ik kijk niet in mijn ziel, maar ik kijk naar God. Maar in Hem zie ik als in een spiegel de werkelijkheid van mijn hart en de diepte van mijn onbewuste. En ik blijf niet alleen maar mijn innerlijk beschouwen. Ik laat Gods liefde en Gods licht daar doordringen en het verlichten."

Grün schrijft in 'De stille weg' ook over dingen die in zijn eerdere werk nog niet aan de orde zijn gekomen. Bijvoorbeeld over pastoraat, progressieven en conservatieven, of de toekomst van de kerken in Europa. Op veel plaatsen ziet Grün toch steeds weer nieuwe initiatieven. In de Derde Wereld toont de kerk ook frisheid en vitaliteit. 'En dan vertrouw ik erop dat deze geest van Jezus ondanks alle geesteloosheid, die steeds weer de kerk binnensluipt, toch terrein wint en nieuw leven voortbrengt.' Een mooie zin uit een mooi boek.

*ds. S. de Jong
Overgenomen uit:
Het Goede Leven*

Christelijke levenskunst - Hoop

De enige overlevende van een schipbreuk spoelde aan op een onbewoond eilandje. Hij bad vurig tot God of Hij hem wilde redden en speurde elke dag de horizon af of er hulp kwam opdagen. Uiteindelijk lukte het hem een hutje te bouwen van wrakhout om zo zichzelf en zijn schamele bezittingen tegen de elementen te beschermen. Toen hij echter op een dag terugkwam van zijn strooptocht naar eten, stond zijn huisje in de fik. Zwarte rookwolken kolkten omhoog naar de hemel. Hij was alles kwijt. Uitzinnig van woede en verdriet schreeuwde de man naar de hemel: "God, hoe kunt U mij dit aandoen?"

De volgende ochtend werd hij gewekt door het geluid van een schip. Hij was gered!
"Hoe hebben jullie me in vredesnaam gevonden?" kon de man, die aan het eind van zijn Latijn was, nog net uitbrengen. "We zagen uw rooksignaal," antwoordden ze. (Uit: D. Millman, Wat is wijsheid?)

Een spreuk uit de vroegste kerk luidt: "Het is een christen niet geoorloofd om niet te hopen." Nu zal niet elke christen in alle omstandigheden aan deze regel voldoen. Wij blijven mensen en soms is de hoop te hoog voor ons hart. Dat neemt niet weg dat hopen hoort bij het christelijk geloof. Het geloof bevestigt dat God wegen kan wijzen waar mensen geen wegen meer weten, dat Hij zelfs het onvoorstelbare kan bewerken. In de christelijke traditie is daar altijd mee gerekend.

Vluchtweg

Evenals geloof en vertrouwen is hoop nogal eens afgedaan als opium voor het volk. Het zou een vlucht zijn voor de te harde werkelijkheid. Het kan niet ontkend worden dat hoop een dergelijke vluchtfunctie kan hebben. Maar vanuit christelijk perspectief gezien

is hoop niet bedoeld als een vluchtweg van nuchterheid.. Hoop is een bepaalde manier van kijken naar de werkelijkheid. Die 'bepaalde manier' bestaat uit de vooronderstelling van de fundamentele openheid van de werkelijkheid. Dit is een gegronde vooronderstelling, minstens even gefundeerd als de visie die de openheid van de werkelijkheid ontkent. 'Wie niet hoopt op het onverwachte zal het niet vinden' (Heraclitus). Wie de vele mogelijkheden die de wereld in zich bergt serieus neemt, zal het onverwachte wel vinden. Hoop gaat uit van ervaringen die tegen de conclusie ingaan dat de geschiedenis voortsjokt als een trein over een spoorrail naar een vastgesteld doel. De geschiedenis is een beweging waarin verrassingen mogelijk zijn. Dat is het wereldbeeld van de hoop. Hoop is daarom een vorm van realisme. Daarom blijft zij proberen, uitzien en bidden in een soms barre realiteit.

Dat christenen de moed hebben te hopen is daarbij natuurlijk een gevolg van het vertrouwen op een God die handelt in de wereld. Zij zijn soms zo onbescheiden te hopen op een wonder. Kan een doodzieke genezen? Kan een dode opstaan? Mensen moeten op grond van hun verstand "nee" antwoorden. Maar in het licht van het geloof verschijnen de mogelijkheden van de wereld op een andere manier. De menselijke en natuurlijke begrenzingen gelden niet voor God. Kras uitgedrukt: "Als God er is, is alles mogelijk" (C.S. Lewis). Hopen is vooral wachten. Soms tot gek makens toe. Waartoe dit wachten? Niemand die het weet. Hier zijn geen algemene, voor ieder geldige antwoorden te geven. Verscheidene christelijke denkers hebben ingezien dat wachten en positieve kant kan hebben. Misschien is wachten onderdeel van het toegroeien naar God. Men stel-

le een rots voor: keihard, ongevaarlijk. Door de tijd heen komen er scheuren in en de rots gaat open. Lucht, water kunnen erin. Er kunnen planten gaan groeien op de rots. Een mens loopt in zijn leven ook barsten, scheuren op. Dat is natuurlijk negatief, pijnlijk. Maar het opent een mens ook voor God. Hopen is, doordat het met wachten gepaard gaat, een oefening in traagheid. Die traagheid leert om geduld te hebben. Het leert genoeg te nemen met kleine vorderingen. Het is zoals C.C. Manz schreef: "Een reis van duizend kilometer begint met één stap." Een woestijnvader, abba Bessarion, wandelde met zijn leerling langs de zee. De leerling kreeg grote dorst. Daarop begon abba Bessarion te bidden en zei: "Drink het water van de zee." Toen de leerling dit deed, bleek het zeewater zoet te zijn. De leerling vulde daarop de fles. Abba Bessarion vroeg hem waarom hij dit deed. De leerling antwoordde dat hij dit deed om verderop geen dorst te hoeven lijden. Hierop zei abba Bessarion: "God is en God is overal." (Uit: Y. Nomura, Woestijnwijsheid.)

*Stephan de Jong,
predikant van de gemeente Eibergen-Rekken
Overgenomen uit:
"Het goede leven"*

Diensten

Zondag 7 november 2004

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Nevendienst: Marina Neijssel en

Hetty Peereboom

Geen tienerdienst

Crèche: Angeniet van Duijn

Collecte: najaars zendingscollecte

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor W. van

Wageningen

Zondag 14 november 2004

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Geen jeugddiensten

Collecte: kerstattenties

Gebedsgroep

De Bron, 16.30

Zondag 21 november 2004

Herdenking Overledenen

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Petra Bloem en Ria van Gerven

Tienerdienst: Harda van Wageningen en Henk den Hoedt

Crèche: Yolande Roest

Collecte: diaconaal werk binnenl.

Zondag 28 november 2004

Eerste Advent

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Geen jeugddiensten

Collecte: algemeen kerkenwerk

Zondag 5 december 2004

De Bron, 10.00

Voorganger: Ds. Ab Venemans

Nevendienst: Tanja Claassen en

Ria van Gerven

Geen tienerdienst

Crèche: Marjo Hobbelman of Linda Schol

Collecte: ouderenwerk

De Open Hof, 10.00

Voorganger: Pastor M.A. van Galen- van Veen

Tabitha, 10.00

Voorganger: Ds. Kees vd Berg

Kerkinactiecampagne 2005

Het thema van de Kerkinactiecampagne 2005 is 'Geloof u ook dat ieder mens telt?'. Achtergestelde groepen in Nederland en India staan centraal in deze nieuwe campagne. In de campagne van de Veertigdagentijd 2005 vraagt Kerkinactie aandacht voor mensen die in onze wereld te maken hebben met structuren en systemen die hen uitsluiten. Wij nodigen u uit om wáár te maken dat wij geloven dat ieder mens telt en dat mensen recht hebben op een menswaardig bestaan

Tijdens de avonden krijgt u inhoudelijke informatie en praktische tips. Men kan het campagnemateriaal voor de Veertigdagentijd 2005 bekijken en bestellen. Voor diake-

nen, leden van zendingscommissies, ZWO-groepen, missionaire werkgroepen en kinderdienstleiding. Alle avonden beginnen om 20.00. Toegang gratis.

- maandag 15 november, Vrededorstkerk, Beverwijk

- maandag 15 november, Samen op Wegkerk, Wieringerwerf

- dinsdag 16 november, Trefpuntkerk, Alkmaar

- donderdag 18 november, Verbondskerk, Vijfhuizen

- maandag 22 november, Verlosserkerk, Bussum

- maandag 22 november, Dorpskerk, Uitgeest

- woensdag 24 november, Bankraskerk, Amstelveen

Bijvoorbeeld in Alkmaar 'Boeren bekneld tussen burger en consument' als voorbeeldverhaal van de Kerkinactiecampagne

Op dinsdag 16 november houdt ir. J. Klase, docent Christelijke Agrarische Hogeschool Dronten, een lezing over dit thema in de Trefpuntkerk. Jaap Klase is docent marketing, kwaliteitszorg en logistiek. Hij zal spreken over het verschil tussen wat de burger van de Nederlandse boer eist en wat de consument bereid is te betalen. Plaats: Alkmaar, Zalencomplex Trefpuntkerk Louise de Colongnystraat 20, dinsdag 16 november, 20.00 uur.